

s sveto navdušenostjo, ne smelo bi mirovati, nego naj bi večkrat užigalo iskro domovinske ljubezni. Ne vémo, ali bi se bolj čudili umnemu izboru ogromnega gradiva iz življenja sv. blagovestnikov, ali jasni obravnavi na podlagi dosedanjih preiskav, ali pa krasnemu jeziku, ki gladko teče kakor bister studenec po zeleni livadi. Nismo še kmalu imeli v rokah knjige, kjer bi se nabožno-narodni čut izražal v takem lepem soglasji, kakor ravno v ti spomenici. In baš to ugaja najbolj značaju našega pobožnega naroda. V vsi svoji popularnosti ima spis vendar toliko novostij, da bo tudi izobražena in zvédenca v zgodovini slovanskih blagovestnikov prijetno iznenadil in zanimal.

Naloga vsacega domoljuba je skrbeti za to, da se te prelepe knjige kar največ razpeča. Imovitim rodoljubom je pač tu najlepša prilika, da omislijo po stotine te knjižice ter ž njo oveselé šolsko mladino. Ker se ravno zdaj skoraj povsod sklepa jo ljudske šole, ne vémo boljših daril za našo mladež ob Dravi, Savi, Kolpi in sinji Adriji, nego „Tisočletnico Metodovo“. Rodoljubi, posebno čestita duhovščina, hitro sezite po nji! Saj stoji samó 10 kr. Kar bi utegnilo motiti, je prevelika oblika; a vsak razboren čitatelj bo takoj védel, da se je morala vzeti taka oblika iz tehničnih uzrokov zaradi treh lepih in primernih podob. —n.

— Zgodovina fará Ljubljanske škofije. Izdaje A. Koblar. Drugi zvezek: Zgodovina Nákelske, Dupljánske in Goriške fare. Založnik Anton Koblar. V Ljubljani 1885, 8, 190 str. Cena 80 kr. —

Proti koncu meseca julija smo prejeli lepo knjigo, ki spričuje pravi smoter, po katerem hrepeni nekaj mlajših duhovnikov ljubljanske vladikovine. Z donanjanjem in objavljanjem takih podatkov bode sploh še le mogoča cerkvena zgodovina naših slovanskih škofij. Zato moramo hvalo védeti g. Koblarju, da se tudi po izpremenjenih okoliščinah, kakor potrjuje kratek „predgovor“, ni ustrašil ni truda ni troškov, ki jih prizadeva tako podjetje. — V tem zvezku se objavlja: III. Zgodovina Nákelske fare. Spisala Ivan Vrhovnik in Anton Koblar, kapelana. V Lj... Natisnila Klein in Kovač (Eger). 1885. Str. 1—120. — IV. Zgodovina Dupljánske fare. Spisal Ivan Vrhovnik, kapelan. V Lj... (ut supra). 120—148 str. — V. Zgodovina Goriške fare. Spisal Ivan Vrhovnik... (ut supra). 148—170 str. Dalje pa so „Priloge k zgodovini Nákelske fare“.

Pri vseh se razpravlja v posebnih oddelkih: 1. Topografični in statistični opis fare; 2. Farne zgodovine starejša in nova doba ali sploh zgodovinske črtice ob ustanovljenji in usodi fare; 3. Cerkve; 4. o farnih poslopjih; 5. Duhovni pastirji; 6. odlični možje v dotičnih farah porojeni.

Strokovnjaško oceno prepuščamo kakemu zgodovinarju; nam, navadnemu čitatelju pričujoči zvezek zeló ugaja, naj se oziramo na razredbo in obdelavo tvarine, katero s tako raznih strani zbrati, ni majhen trud, ali na krepki, jedernati zlog in čisti, lepi jezik, v katerem se nam opisujejo vsi predmeti. Tako lepa proza, kakor v ti zgodovini, nahaja se le redko v našem slovstvu. Kako primerno zna pisatelj vplesti med pripovedovanjem citate iz naših pesnikov, iz narodnih pesmij in pregovorov, kar bralcu kaj prijetno odmeva v srci, da se čuti na domači livadi! Zgodovinar, jezikoslovec, statistik, duhovni pastir, učitelj... vsak najde tu zanimivih črtic. Poročevalcu posebno ugaja naglaševanje topografičnih imen ter njih izgovarjanje, ker le na ta način, ako zajemamo iz ust narodovih, morejo napósled jezikoslovci določiti slovnično pravilno pisavo imen, katera so nam nevéščji ali zagrizeni birokrati po raznih uradih grozno popačili. Na ta način

bi dospeli do zanesljivega zemljepisa slovenske dežele, katerega oskrbeti bi gotovo ne škodovalo naši Matici.

Iz vseh opazek se vidi, kako vestno je pisatelj povsod nabiral kakor pridna bučelica in nam je napósled res podal spis, ki ugaja kakor sladek med. — Podatki o slavnih možeh, kakor o Karbonariji, o škofu Legatu . . . lahko koga vspodbudé, da še kaj družega objavi iz njih življenja. O dr. Karbonariji bi pač utegnil kak rojak na Ruskem kaj zvédeti. — Cena knjigi se zdi visoka, a kakor smo zvedeli iz zanesljivega vira, bode založnik, ako se spečajo vsi odtisi, katerih je le nekaj stotin, komaj pokrtil dotične troške. Vsak zaveden rodoljub naj si naroči to izvrstno knjigo, katero s temi vrsticami prav toplo priporočamo. —n.

— Mariborske „Ljudske knjižnice“ 11. snopič nam prinaša tri ljubeznivo pisane povesti, katere je češki spisal Alojzij Jirásek in prav lepo poslovenil A. Sattler. — 12. snopič obseza tudi tri povesti: „Sila“, katero je po H. Konsjansu poslovenil H. Majar; „Davoriša“ po (?) poslovenil H. Majar in „Skopuh“ po V. Štulci iz češčine preložil Leopold Gorenjec. — V 13. in 14. zvezku nam je pa g. B. Krek, sin znanega učenjaka in vseučiliškega profesorja g. dr. Gregorja Kreka, s finim ukusom in srečno roko zbral petdeset najlepših narodnih pravljic in pripovedek.

— Kranjska mesta. Po raznih virih sestavil P. Florentin Hrovat, vodja deške šole. Z nekaterimi podobami. Tiskal in založil J. Krajec, Novo Mesto 1885, 8, 136 str. Cena? — Z velikim zanimanjem smo brali zadnja leta v Tomšičevem „Vrtci“ opis kranjskih mest, katerega je ravno tako spretno, kakor temeljite sestavljal in priobčeval frančiškanski pater, č. g. Florentin Hrovat v Novem Mestu. Naravno, da ti članki, namenjeni šolski mladini naši, niso strogo znanstveno pisani, vendar obsezajo v sebi toliko zanimivih podatkov in tako lepo okroženo zgodovinsko sliko vsakega kranjskega mesta posebe, da jih rad čita tudi odrasel človek; kaj pa še le mladina, ki hrepeni poznati zgodovinske dogodbe preteklih časov! Zdaj je te lepe članke g. pisatelj izdal v posebni knjigi. Opisanih je vseh štirinajst mest dežele kranjske, namreč: Ljubljana, Kámenik, Kranj, Loka, Radovljica, Idrija, Lož, Višnja Gora, Novo Mesto, Kostanjevica, Krško, Metlika, Črnomelj, Kočevje. G. založnik Krajec je knjigi pridejal pet lepih slik, ki nam kažejo Kámenik, Novo Mesto, Kostanjevico, Krško in Metliko. Knjiga ni samó zabavna, ampak ima tudi veliko vzgojevalno vrednost. Čim bolje bodo naši otroci poznali domovino svojó, tem iskreneje jo bodo ljubili. Zatorej želimo knjigi, da se je kar največ razpeča, zlasti v nobeni šolski knjižnici bi je ne smeli pogrešati.

— Mladini. Spisal Miljenko Devojan. Tiskal in založil J. Krajec v Novem Mestu 1885, 8, 90 str. Cena? — Ta lepa knjiga, pisana s čutečim srcem in gorko ljubeznijo do mladine slovenske, obseza dve ljubeznivi pésemci „Materino oko“ in „Mati“ in šest mičnih povestic: „Hrómi Jurij“, „Petričev Blažek“, „Stanko“, „Na sveti večer“, „Sestri“, „Božidar“. Knjižica, ki je tudi v jezikovnem oziru dovršena, bode dobro došla zlasti ljudskim šolarjem našim. — Obe knjigi, „Kranjska mesta“, kakor tudi „Mladini“, natisnil je g. založnik J. Krajec z velikimi črkami na močan papir ter jih tudi solidno vezal, kar obe še bolje priporoča.

Vodnikov napis iz leta 1814. V zadnji številki „Ljubljanskega Zvona“ sem na 424. strani pripovedoval, da so imele tarče na ljubljanskem strelišči pri slovesnem, v spomin pariškega mirú osnovanem streljanji l. 1814. slovenski, najbrž Vodnikov napis. G. Levstik me je te dni prijazno opozoril, da se dve taki tarči še hranita na novem strelišči ljubljanskem pod Rožnikom. Ako ondu stopiš